

TOIMENPIDEALOITE 183/2001 vp

Eläkkeensaajien toimeentulon turvaaminen

Eduskunnalle

Eduskunta on edellyttänyt hallituksen selvittävän niiden henkilöiden määrän, joiden työeläketä on vähennetty pohjaosan määrällä (HE 141/1998 vp). Kansaneläkkeen pohjaosan ns. kaksinkertainen leikkaus koskee sosiaali- ja terveysministeriön johdolla tehtyjen arvioiden mukaan n. 120 000:ta eläkkeensaajaa. Nämä ovat eläkkeensaajia, joiden työeläkkeeseen on yhteensovituksessa vaikuttanut kansaneläkkeen pohjaosa ja joiden pohjaosa on leikkautunut vuosina 1996—2001. Pääosin kyseiset henkilöt olivat julkisen sektorin ansioeläkejärjestelmän piirissä, ja keskimääräinen vähennys työeläkkeestä oli 330 markkaa kuukaudessa siten, että keskimääräinen vähennys vaihteli eläkelajeittain 175 markasta 388 markkaan kuukaudessa. Suurimmat ammattiryhmät olivat opettajat, terveydenhuollon henkilöstö, siivoustyötä tekevät ja johtavat henkilöt, liikennevälineiden kuljettajat sekä eräät sotilas- ja toimistotyötä tekevät ryhmät.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on useana vuonna ottanut asiaan kantaa, ja viimeksi syksyllä 2000 valiokunta ei pitänyt ns. kaksinkertaista leikkausta hyväksyttävänä (StVM 37/2000 vp — HE 154/2000 vp). Valiokunta on nähnyt kuitenkin ongelmallisena kompensoinnin suorittamisen samalla markkamäärällä, jolla yhteensovitus on aikanaan työeläkkeeseen vaikuttanut, koska

se ei välttämättä johdakaan kaikkien eläkkeensaajien kannalta edulliseen lopputulokseen ja edellyttää jatkoselvitysten tekemistä. Eduskunta on vastauksessaan edellyttänyt, että hallitus etsii toteuttamiskelpoisen vaihtoehdon kansaneläkkeen ns. kaksinkertaisen leikkauksen kompensoimiseksi vuoden 2001 aikana. Kompensointia on perusteltu oikeudenmukaisuus- ja tasapuolisuuskäsitteillä.

Hallitus on budjettiriihessä yksimielisesti todennut, ettei ns. kaksinkertaisen leikkauksen kompensointiin löydy toimivaa ratkaisua ja että eläkkeensaajien tulokehityksestä huolehditaan muilla tavoin. Asia tuli ilmi eduskunnan suullisella kyselytunnilla 6.9.2001. Hallitus ei ole kuitenkaan tarkentanut, millä muilla keinoilla eläkkeensaajien toimeentulosta huolehditaan. Hallitus ei ole myöskään ilmoittanut, aikooko se kohdistaa erityisiä toimenpiteitä ns. kaksinkertaisen leikkauksen piirissä oleville vai yleensä eläkkeensaajille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin eläkkeensaajien, mm. kansaneläkkeen pohjaosan ns. kaksinkertaisen leikkauksen piirissä olevien, toimeentulon turvaamiseksi.

TPA 183/2001 vp — Valto Koski /sd ym.

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 2001

Valto Koski /sd
Klaus Hellberg /sd
Pirkko Peltomo /sd
Tapio Karjalainen /sd
Susanna Huovinen /sd
Pia Viitanen /sd
Matti Saarinen /sd
Mikko Elo /sd
Tarja Kautto /sd
Saara Karhu /sd
Marjatta Vehkaoja /sd
Kari Rajamäki /sd
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Raimo Mähönen /sd
Harry Wallin /sd
Lauri Kähkönen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Erkki Kanerva /sd
Rakel Hiltunen /sd

Matti Vähänäkki /sd
Kari Urpilainen /sd
Kalevi Olin /sd
Jouko Skinnari /sd
Säde Tahvanainen /sd
Reijo Laitinen /sd
Leena Luhtanen /sd
Tero Rönni /sd
Heli Paasio /sd
Ulla Juurola /sd
Jukka Gustafsson /sd
Tuula Haatainen /sd
Esa Lahtela /sd
Ilkka Taipale /sd
Risto Kuisma /rem
Kimmo Kiljunen /sd
Antero Kekkonen /sd
Arto Seppälä /sd
Virpa Puisto /sd